

BIBLIA

Az augusztusi elmélkedéseket Vincze József péri plébános készítette, a szeptemberiek az egyik soproni közösség tagjai állították össze (az elmélkedések sorrendjében: Csizovszki Róbert, Valkó János, Schaul Árpád, Németh László, Cs. Szabó Erzsébet).

Augusztus 5. — Évközi 18. vasárnap — Lk 12,13–21 — Szabadság a birtoklás kötöttségétől

Kétezer év telt el Jézus földön járta óta, szavai napjainkban talán aktuálisabbak, mint a saját korában. Ma a fogyasztói szemlélet zsákutcájában vergődve igazán szükségszerű megértenünk: „Nem a vagyonban való bővelkedéstől függ az ember élete” (Lk 12,15).

Riasztó, hogyan mennek tönkre a vérségi kötelékek az örökösödési perekben. Az ügyvédek lassan azt tartják, akiknek nem romlott meg a testvéri kapcsolata, azért van, mert még nem volt peres ügyük testvéreikkel, hozzátartozóikkal az örökség ügyében.

Azok között, akik perre mennek a vagyontért, biztosan lesz vesztes. Aki elveszíti a pert és vele együtt a vagyon egy részét, biztos nem a szeretet érzését fogja érezni testvérei, rokonai iránt.

A zsidó örökösödési jogot a mózesi törvények szabályozták. Az idősebbik fiútestvér örökölte a házhelyet, a telket és az ingó

vagyon kétharmadát (MTörv 21,17). A korabeli törvénytudók szívesen ajánlkoztak döntőbíróknak örökösödési ügyekben.

Jézus tekintélyes törvénytudó hírében állt, de ő nem a földi törvényeket hirdette, népszerűsítette, hanem azokat, amiket az Atyától hallott. Az Atya törvényei pedig a szeretetről rendelkeznek, nem a vagyonmegosztásról.

Jézus azzal, hogy nem vállalta a bírói szerepet, jelentős dolgot tanított korabeli és kései tanítványainak: a szellem embere nem lehet a földi, anyagi dolgok rabja. Neki túl kell látnia az anyagon, magasabb összefüggéseket kell értenie, az erkölcsi világrend szerint kell ítélnie, beszélnie.

Jézus már nyilvános működése előtt, pusztai imádságos magányában eldöntötte, élete egyetlen percét sem áldozza arra, hogy vagyont, pénzt gyűjtsön. Tanítása, példája azért hiteles, mert egész életét valóban így élte.

Mégis honnan ismerhette a kapzsiság emberi érzését? Valószínű, hogy a szíve mélyén sokszor legyőzött kísértésből, érzésből. Ezért tudott erre csodálatos példát mondani a gazdag ember gondolatvilágát felhasználva.

Ma is így gondolkozik mindenki, aki anyagi gazdagodásra törekszik. Mi kell a „jó” élethez? Evés, ivás, vidámság, hosszú élet és biztonság. Hogyan akarja elérni ezt az életeszményt? „Gyűjteni fogok!” Önmagával folytat párbeszédet. Pedig Istennel is kellene, embertársaival szintén. De mindkettő közömbös neki. Csak a saját szempontjai léteznek.

Esztelen, ostoba, mert azt képzelem, hogy életének biztosítéka a saját kezében van. A vagyontól reméli azt, amit Istentől kellene. Kincset halmoz össze, de Istent nem gazdag. A halál megfosztja minden értékétől, utána üres és nincstelen lesz.

A Jézust követők más gondolatpályán mozognak. Aki a maradandó értékeket gyűjti, sokszor lesznek otthontalanok, meg-nem-értettek, kiközösítettek, szegények és megvetettek. De pontosan tudják, hogy a földi élet mire való: jósággal a szívközpontban mozognak, amikor inséget látnak, amikor könyörületre van szükség, amikor a védtelenséget bántás éri, amikor osztozni és adni kell. Nem hallgatnak, amikor sokan az ál-erkölcsöt harsogják, tanúságot tesznek a magasabb értékekről, kiegyensúlyozottak és békések akkor is, amikor körülöttük a legnagyobb harcok dúlnak.

Augusztus 12. — Évközi 19. vasárnap — Lk 12,32–48 — Kicsi, de éber és hűséges nyáj

Jézus mint maroknyi nyájáról, kicsi nyájcskáról beszél övéiről. Nem lehet azt állítani, hogy Jézus félgőzzel élte volna az életét, félszívvvel végezte volna az Atyától rábízott emberhalászt, mégis kevesen voltak, akik egész szívvel követték őt.

Pasztorációs álmaimban rendszeresen szerepelt, hogy sokan leszünk, akik az Isten Országáért élnek és dolgoznak, így nagy hatást gyakorolunk a környezetünkre. Jelenlegi állomáshelyemen is arra gondoltam, ha elérjük, hogy a jézusi tanítványok lesznek többségben, akkor már mi irányíthatjuk a közgondolkodást, s a kisebbségnek alkalmazkodnia kell a hívő többséghez. A valószínűség lehangelő: alaposan kisebbségben maradtunk, az eredményességi mutató 0–3 % között mozog. Ma már beigazolódtott: a hívőt a szeretet vezeti, nem az eredményesség.

Jézus újból felveti a kérdést, mit kell tenni ahhoz, hogy Istent gazdagodjunk, ne a földi javakban. Az odaadott, szétosztott vagyon azért értékes, mert erről nem kell azt mondani életünk végén: Kié lesz mindaz, amit gyűjtöttél? A szívünk valóban ott lesz, amiért sokat kockáztatunk.

Amire a legtöbb időt és energiát fordítjuk, az az életünk közepe.

Nagyszerű képet használ Jézus az éberségre: „Csipőtlök legyen felévezve és égjenek a fáklányok” (Lk 12,35). Így néz ki az állandóan útrakész ember. Régebben az elkötelezett életű keresztényeket így hívták: a felébredtek. A megújulási mozgalmakra ma is azt mondják: ébredési mozgalmak. Ébernek lenni annyit jelent, hogy kezdek sejteni valamit a természetfölöttiből, látni kezdek a sötétségben túl, világosság gyullad a szívem mélyén, ki tudok lépni zárt életemből, megnyílik a tudás kapuja, pontosan felismerem tenni valóimat, és képes is vagyok mindezek megtételére. „Az éberségnek mindenfelé van iránya: kifelé, befelé, fölfelé, lefelé” (Hamvas Béla).

Az éber állandóan készen áll. Jézus egyértelműen hangsúlyozza: nem az a fontos, hogy tudjuk az időpontokat, hanem mindig készen legyünk. Ha egy diák felkészült, teljesen mindegy, mikor feleltetik. Ha egy munkahely szabályszerűen üzemel, bármikor kaphat ellenőrzést. Aki szívvel-lélekkel Isten Országáért munkálkodik, annak bármikor eljőhet az Emberfia.

Az éberséget nem elég egyszer megszerezni, állandóan küzdeni kell érte. Elhalványulhat bennünk a krisztusi arc. Szabó Dezső Az elfelejtett arc c. írása mély igazságot tartalmaz. Egy faluban sok a kereszt, de a lakók elfelejtették Krisztus arcát. Egy nap maga Jézus járja végig a falut, mindenkire mély benyomást gyakorol, jelenléte megváltoztatja a rossz magatartásokat. De senki nem ismeri fel, bár mindenkinek ismerős valahonnan. Egy kisfiú, mikor felnéz a keresztre, felkiált: Ó az, aki mindenkin segít, amikor itt járt a falunkban.

Amikor Krisztus arcát homály fedi bennünk, nem vagyunk éber állapotban. Mit teszünk, mivel töltjük mindennapjainkat, ez megmutatja, mennyire vagyunk elkötelezettek. Három magyar szó is létezik annak kifejezésére, akit a példabeszédekben szereplő úr a szolgái fölé rendel: kulcsár (akire a kulcsokat bízzák), sáfár (akire a javakat bízzák), intéző (akire az ügyeket bízzák). Aki ilyen beosztást kap, a Gazdát helyettesíti. Nagy megtiszteltetés kulcsárnak, sáfárnak, intézőnek lenni Isten Országában. Nemcsak megtiszteltetés, felelősség is. Akire sokat bíztak, attól sokat követelnek.

Augusztus 19. — Évközi 20. vasárnap — Lk 12,49–53 — Tűz, keresztség és megosztottság

A mai evangéliumi rész három kulcsszava: a tűz, a keresztség és a megosztottság.

A tűz általában kétféle értelemben szerepel a Szentírásban: jelképezi Isten jelenlétét, vagy jelzi az Istentől távoli állapotot (örök tűz).

Mózesnek megjelent az Úr angyala a tűz lángjában (Kiv 3,2: égő csipkebokor). Tűzben szállott le az Úr a Sínai-hegyre (Kiv 19,18: Tízparancs átadása). Tűzszlop vezette a zsidókat a pusztában (Zsolt 78,14). „Ilgem nem olyanok-e, mint a tűz?” (Jer

23,29). Az Eljövendő tűzzel és Szentlélekkel kereszttel majd (Mt 3,11).

„Tűz és kénkö a gonoszok osztályrésze” (Zsolt 11,6). A gyümölcsöt nem termő fa tűzre kerül (Mt 3,10). A Király baljára kerülőknek az örök tűz az osztályrészüik (Mt 25,41) Az értéktelen, nem termő szőlővesszőt tűzre vetik (Jn 15,6).

Jézust nem lehet követni belső tűz nélkül. Ő a Lélek tisztító, megújító erejét akarja a Földre vetni, dobni. Isten Lelke magával sodor, feltölt. Lélek nélkül Jézus útja járhatatlan.

Jézus keresztségnek, beavatásnak mondja szenvedését. Enélkül nincsen megtisztulás, nincs előbbre jutás. A szenvedés is alkalmas arra, hogy tanuljunk belőle, hogy előbbre vigyen. Aki itt a Földön folyton csak győztes akar lenni, nagyot fog csalódni. A vereség, bármilyen keserű is, a lélek nevelője. Aki az üdvösségre vágyik, a szenvedés szorongását is el kell viselnie. „A tökéletesség levéshez nincs más út, csak a keresztút” (Kempis Tamás). Hosszú éveket vívódtam azon, miért van az életünk szötte-se veritékből, szenvedésből, örömből össze-

állítva? Ma már látom és elfogadom, hogy vereség nélkül nincs győzelem, szenvedés nélkül nincs élet, főleg megújult élet.

Több évtizedes Biblia-olvasás után is keménynek tűnnek Jézus szavai. Nem azért jött, hogy békét hozzon, hanem meghasonlást, megosztlást, megosztottságot (Lk 12,51). Ő, aki a Béke Fejedelme, aki a megbékélést hirdette, aki nem engedte, hogy övéi ellenségként tekintsenek bákire, ő, aki a feltétlen megbocsátást hirdette, az ő személye lett a jel, melynek ellene mondtak. Sokak romlására és feltámadására lett ő Izraelben (Lk 2,34). Azóta is egyfolytában így van.

Ezzel kapcsolatban a legelső mellbevágó élményem az volt, hogy amikor kezdtük a teológiát, azonnal egység- és rendbontónak neveztek bennünket, mert egy leterített asz-

Augusztus 26. — Évközi 21. vasárnap — Lk 13,22–30 —

Nem az a kérdés, hányan, hanem az, hogyan

Amikor kérdéseket intéztek Jézushoz, ő nem szokott mellébeszélteni. Sokszor volt, hogy nem úgy válaszolt, ahogy azt a kérdező elvárta. Úgyesen kiszűri a rossz kérdéseket, de a kérdezőt nem utasítja rendre, hanem felhasználja az alkalmat lényegi mondanivalójának elmondására. Három dologra biztosan nem válaszolt Jézus: Hányan lesznek az üdvözültek? Mikor lesz az idők vége? Az ő Országában ki fog ülni a jobb és bal oldalán?

Jézus tanítva vándorolt városokon és falvakon keresztül, hogy végül Jeruzsálemben érjen. Pihenést nem ismerő apostoli dinamika volt benne. Tanította, hogy Isten mit vár tőlünk, mit kell tennünk, hogy eljussunk az Életre. Jézus vándorlásának célja Jeruzsálem volt, ott kellett felemelnie, bemelegítenie, megdicsőítenie. A tanítvány útja is ilyen. Mi a mennyei Jeruzsálembe igyekezzünk. A feltételek itt is ugyanazok: életünk és gondolkodásmódunk megváltoztatása, a szeretet útján járás, majd tanúságtétel minderről. Papi életutamat végiggondolva mosolyogtam régi önmagamon. A kommunista időkben rendszeresen elhelyeztek, amit sokszor személyem és munkám elleni támadásnak vettem. Ma már látom, egészen másról volt szó. Alkalmam nyílt arra,

talra gyertyát tettünk és imádkozni kezdtünk. Azok nem minősültek rendbontóknak, akik tévéztek, kártyáztak, sakkoztak. Nem volt könnyű megérteni, hogy a szeretet, amelynek közösségteremtő hatása, ereje van, képes a szétválasztásra is. Megmutatja, ki akar igazán Jézushoz tartozni. A szeretet vonala egyben elválasztó vonal is.

Már az Öszövétség idején így írt Mikeás próféta az általános erkölcsi romlottságról: „A hűségesek eltűntek az országból, nincsen igaz az emberek között. Mert a fiú szidalmazza az apját, a lány anyja ellen támad, az új asszony meg anyósa ellen; ellensége az embernek a saját házanépe” (Mik 7,2.6).

Nagy különbség van a között, ha valaki szeretetlenségével, agresszivitásával okoz békétlenséget, vagy azért okoz meghasonlást környezetében, mert Jézushoz tartozik.

hogy városokban és falvakban hirdessem Isten Igéjét. Azzal tettek volna nagyon rosszat, ha első helyemen hagytak volna napjainkig.

Jézustól azt kérdezte faggatója, hányan menekülnek meg? Kit vesznek föl a mennybe? Ki mehet be Isten Országába? Valószínű, hogy farizeus volt a kérdező, ők ugyanis Jézus korában azt vallották, hogy egész Izraelnek része lesz a jövőd világban. Jézus alaposan megficskázta kérdezőjét és a korabeli farizeus nézetet. Szó nincs arról, hogy egy nép egésze bejusson az Országba valamilyen előjogok alapján. Jézus Országába nem lehet uram-bátyám alapon bejutni.

„Versengve igyekezzetek a szűk kapun bejutni” (Lk 13,24). Ahogy a sportolók, versenyzők küzdenek, versenyeznek, erőfeszítést tesznek, úgy kell igyekezni Isten Országába is. Aki vállalja a versengés erőfeszítését, az juthat be a szűk kapun. Minden erőnk bevetése szükséges ahhoz, hogy az üdvösségre jussunk. Jézus mennybevétele az útja is ezen a megfeszített küzdelem át vezetett.

Ezért mosolyogtató a kintrekedtek követelése: Azért engedje be őket a gazda a lakomára, mert a szeme láttára ettek és ittak, az ő utcájukban tanított. Ma ilyeneket mon-

Azt értem, hogy a kommunista hatóságok nem kedvelték az elkötelezett keresztényeket, de egyházunk előljárói ugyanígy tettek. Egyik előljáróm azt mondta: „Miért nem tudtok normális keresztények lenni, mint az átlag? Miért kell húzogatni az oroszán bajszát?” (Túl soknak ítélte aktivitásunkat, aminek szerinte az előljárók isszák meg a levét).

Jézus a mai evangéliumban is örömhírt mondott nekünk: Ő a Lélek tüzeit akarja a szívünkben feléleszteni. A szenvedés olyan, mint a keresztünk, alámérlés, kihagyhatatlan eleme életünknek, amelyből sok áldás fakad. Lesz olyan állapot, mikor a szeretetünk, Krisztushoz tartozásunk miatt meghasonlik velünk a környezetünk. Emiatt nem kell lelkiismeret-furdalást éreznünk, hiszen keresztény életünk kihagyhatatlan eleme ez is.

danának: Hitttem én az Istenben, bár templomba nem jártam, nem imádkoztam... Gyerekkoromban ministráltam, ismertem az összes papot... A nagymama olyan szentes volt a családukbán, nem elég egy ilyen? Az autóm visszapillantó tükrén ott volt a rózsafüzér... Néha én is elvettem a Bibliát... A gyerekeket beirattam hittanra...

„Nem jut be mindenki a mennyek Országába, aki mondja nekem, Uram, Uram. Csak az, aki teljesíti mennyei Atyám akaratát” (Mt 7,21).

Akik előtt bezárják az ajtót, rémülten feledek fel, hogy elveszítették az Országot. Sírnak (szó szerint: üvöltenek), fogcsikorgatva jajgatnak, mikor meglátják az üdvösség nagyszerűségét és saját maguk kizárását. Micsoda érzés lehet ez! Meghiúsulva látni életünk elcsúszását, hogy nem azt tettük, ami az igazi feladatunk lett volna!

A mai evangélium Jóhíre: szűk kapun ugyan, de bejuthatunk Isten Országába, ha versengve, erőfeszítést téve igyekszünk oda. Mindenkinél a saját cselekedete számít érdemnek, az oda nem valók előtt becsúdkodik a lakodalmas ház ajtaja. Aki itt a Földön kicsinek, megvetettnek, elnyomottnak érzi magát, ne keseregjen, Isten Országában más módon itélnek (lehet elsőnek is lenni!).

Szeptember 2. — Évközi 22. vasárnap — Lk 14,7–14 — Első helyek és érdemek

Egy lakoma (egy vezető farizeus házában étkezés) keretében, a vízkóros meggyógyításán túl, legalább három lényeges gondolatral, szóval, tartalommal, „logosszal” áll elő Jézus.

A gyógyítástörténethez kapcsolódóan megfogalmazza és a farizeusokban maradó kérdéseket megsemmisítve kimondja: Nem az ember van a szombatért, hanem a szombat az emberért.

Ide kapcsolódó evangéliumi szakaszunkban vendég és vendéglátó helyes magatartására, s ezen túlmenően az élet különböző szinterein fennálló felelősségünkre kíván rávilágítani.

Egy lakomán, egy lakodalmában, egy „diszvacsorán” evilági normák szerint elől vagy középen van egy diszasztal, amely vagy a házigazdát, vagy a diszvendéget, vagy az ünnepeltet illeti. Emberileg érthető: Jó érzés lehet a „főember” fényében egy kicsit díszlelni, tetszelegni. Mások szemében azt a látszatot kelteni, hogy mi vele azonosulunk, az ő kiérdemelt tisztelete egy kicsit minket is illet, ránk is árad azáltal, hogy közel ülünk hozzá, az ő társaságát keressük, ezáltal mi is „naggyá tesszük magunkat”. A hozzá közel kerüléssel párhuzamosan jogokat formálunk arra, hogy kihasználjuk az al-

kalmat befolyások megszerzésére, holmi érdekek mentén való lobbizásokra. Kimondhatjuk, hogy ma is ez a tényállás. Ugyanilyen emberi mechanizmusok működnek bennünk, lakomán és nem lakomán egyaránt. Emberi módon gondolkodunk, s gyakran Isten Országának törvényeit meghazudtolva elfog bennünket a desiderium gloriae (a dicsőség vágya), mert hamis elképzeléseink vannak Isten Országáról. Rejtett hiúságaink miatt előnyökben akarunk részesülni lehetőleg minél előbb, már itt a földön.

Jézus példabeszéde arra tanít bennünket, hogy ne magunk döntünk érdemeinkről, ne magunk döntünk el, hogy ebben a földi „rangvitában” hol a helyünk. Az utolsó helyre javasolt ülés nem azt kívánja mondani, hogy így vívjuk ki mások tiszteletét, hanem azt, hogy egyáltalán ne keressük az emberi megtiszteltetést. Ha életünk döntéseit nem a rangsor-motiváció, hanem a mások iránti szeretet-szolgálat szempontja határozza meg, akkor lehetőségként megtalálhat minket az emberi megtiszteltetés. Jézus valódi – szívből fakadó – alázatosságról, s nem képmutatásról beszél. Az első és az utolsó közti szöveg ellentét arra emlékezteti a szolgát, hogy tennie kell valamit másokért. Ez a cse-

lekvés pedig nem korlátozható az asztal körüli szolgálatra. Önmagunk megalázása fölmagasztalásunkat eredményezheti: „Megaláztatásom a felmagasztalásom, felmagasztalásom a megaláztatásom” (Hillel). A képmutató alázatosság helyett Isten Országában az alázat nem más, mint annak az embernek a magatartása, aki – miután tudatára ébredt Istentől, a tökéletes létből való mérhetetlen távolságának – elfogadja, hogy Isten Országában az értékek teljes mértékben fordítottak tekintendők. Ennek következtében Isten Országában az lesz naggyá, ami ezen a világon kicsi és gyenge. Az embernek ez az alázatos önfeladása elsősorban embertársunk gyengeségének elfogadásában (megbocsátás, türelem), valamint az embertársaink és Isten iránti egyetemes szolgálatkésztségében fejeződik ki.

Nem arról van szó, hogy befelé ne lehetne helyes (nem hamis alázatból fakadó, alázatosságból elfojtott, frusztrált) önértékelésünk, hanem arról, hogy ezzel ne henegegjünk, ezzel ne mi álljunk elő, ne mi kiáltunk ki magunkat „mindent megoldó Jolly Jokernek”, mindenkinél kiválóbb tökéletesnek”, hanem megbízható, egyetemes szolgáló szeretetünk alapozza meg mások nem törvénytörően bekövetkező, de lehetséges elismerését.

Szeptember 9. — Évközi 23. vasárnap — Lk 14,25–33 — Radikális tanítványság

Jézus döntést vár korabeli hallgatósgától és mai olvasóitól is. Mellette vagy ellene? Jézus követése, tanítvánnyá válásunk radikális elhatározást igényel. Nemcsak szóban és gondolatban, hanem tettekben is megmutatkozva. Azonban elhatározni és dönteni kevés. A jézusi örömhírt valósággá kell(ene) tennünk életünkben.

Gondolatainkkal, szavainkkal általában nincs is semmiféle baj. Talán még a hirdetéssel sincs. A baj ott kezdődik, hogy azok szerint is kell(ene) élnünk. És ez az ember legnagyobb drámája: irtózatoss erejű gondolatokat tárol magában anélkül, hogy reménye is lenne ezeket beváltani. Minden ember arról tesz tanúságot, amiben él, amit cselekszik, amiben próbálja kiteljesíteni önmagát. A hiteles létezészt realizálni kell.

Ha van ember, csak egy, csak egyetlen egy is, aki ebben segít, akkor a többieknek

is könnyebb. Ilyen ember volt Jézus. Gondolatai tiszták, ragyogóak. Tettei, cselekedetei valódiak.

Jézus valódi követése a gondolat és tett egységét jelenti. Az igazi tanítványság, Jézus valódi követése azt jelenti, hogy ki kell szakadnunk addigi langyos életmódunkból. Jézus melletti döntésünk addigi életünk radikális megváltoztatását jelenti. Döntésünk után nem szabad, hogy ugyanúgy folytatódjék minden, mint addig. Hiszen megváltoznak az elvek, a célok. Megváltozik gondolkodásunk és magatartásunk. Megváltozik Istenhez fűződő viszonyunk is.

Az ember életét alapvetően Istenhez való viszonya határozza meg. Nemcsak úgy általánosan. Azt is, hogy az ember hogyan fogja gyermeke kezét, hogyan nyit be az ajtón, hogyan veszi fel a kabátját. Nemcsak azt, ahogy imádkozik. Azt is, ahogy

végighallgat egy gyermeket és köszönt valakit, ahogy megérinti tavasszal egy vadgesztenyefa rügyből kifakadó, ragadós levelét. Minden ezen múlik. Minden Istenhez való viszonyunkon múlik. Ebben segít nekünk tanításával, példájával Jézus.

És még valami. Ha rendezett az ember viszonya Istennel, akkor ennek elkerülhetetlenül pozitív hatása lesz szűkebb és tágabb környezetére is. Ezért összefoglalóan kimondhatjuk: Jézus valódi követése az Istenhez való viszonyunk rendezésén, helyreállításán, vagy a kapcsolat ápolásán nyugszik. Minden erre épül. Az istenkapcsolat harmóniája nélkül Jézus radikális követelményének megvalósítása elképzelhetetlen. Ő is csak az Atyával való bensőséges kapcsolatának erejében volt képes radikális életet élni.

Szeptember 16. — Évközi 24. vasárnap — Lk 15,1–10 — Helyünkön vagyunk-e?

Ha valakinek száz juha van és elveszt egyet... Ha egy asszonynak tíz drachmája van és elveszt egyet... Mit jelent elveszíteni valamit, és mit jelent elveszítettnek lenni?

Az elcsatangolt bárány nem ott van, ahol a többiek, nem azt az életmódot éli, amit a többiek, ami a juhok életmódja. Nem ott van, ahol a pásztor szeretné látni.

Az elgurult drachma nem ott van, ahol a helye van, nem azért van, hogy az ágy alatt porosodjék, nem ér semmit az ágy alatt. Nem ott van, ahová a háziasszony tette. Ami elveszett, az nincs jó helyen.

És az emberek? A mi esetünkben nem ilyen egyszerű a dolog. Nem ennyire egyér-

telműen tetten érhető az elveszés pillanata. Általánosságban itt is elmondhatjuk: aki nem ott van, ahová a Gazda álmolta, az elveszett. Aki nem azt az életet éli, amit az Atya jónak gondol, az elcsatangolt. De hol az én helyem, mi az én utam? A legtöbb ember úgy gondolja, hogy jó helyen van, úgy él, ahogy kell. Eszébe sem jut az, hogy már régóta nem azt az életet éli, amiért teremtett. És ez nagyban megnehezíti a Jó Pásztor dolgát. Az eltévedt bárányt felkapja és visszaviszi a juhász, de velünk emberekkel szemben tehetetlen, ha mi nem akarunk visszamenni a helyünkre. Ő szüntelenül keres, mindig hív, mindig nyújtja a kezét, de

ahhoz, hogy ölébe kaphasson, kell a mi „beleegyezésünk”, kell az, hogy rádöbbenjünk arra, hogy elvesztettek vagyunk, kell, hogy felismerjük, mi a dologunk, hogyan kell élnünk.

Ehhez több dolog is kell: elsősorban az, hogy ne legyünk gögősek, akik úgy vélik, hogy náluk mindig minden rendben van. Azután kell, hogy néha elgondolkodjunk az életünkön, vizsgáljuk meg az irányát. Szükség lesz még néhány jó barátra, akik szeretnek minket, és néha tükröt tartanak elénk. És fontos, hogy amikor a Pásztor nyújtja a kezét, ragadjuk meg jó erősen. És akkor ünnep lesz a mennyben...

Szeptember 23. — Évközi 25. vasárnap — Lk 16,1–13 —

Érdekkapcsolatok helyett nagylelkűség

Mai gazda(g)ságorientált világunkban roppant időszerű ez a példabeszéd; nagy segítség ahhoz, hogy emberi kapcsolatainkat objektívebben tudjuk értékelni. Azt hiszem, általánosíthatok akkor, amikor azt gondolom, hogy sokkal inkább szeretünk megfelelni minden téren azoknak, akiktől az „én” boldogulása függ, mint nagylelkűnek és elnézőbbnek lenni azok iránt, akiknek a boldogulása rajtunk fordul. Honnan szerzek magamnak barátokat, milyen társadalmi közegben keresem társaságukat? Sokkal fontosabbá vált manapság, anyagi világunkban azon emberek ismeretségének, barátságának (?) a keresése, akikhez valamilyen érdekkapcsolattal kötődünk. Legyen az a kötődés tényleges barátság, munkahe-

lyi alkalmazotti viszony vagy bármi más, amikor valaki esetleg csak el tud nekem intézni valamit... Ezen emberek kedvében járni, hajbókolni nekik, ma már természetesen (sokszor mindegy, milyen áron), mert tudom, hogy esetleg valamit kaphatok cserébe. Ott, ahol ennek szemernyi esélye sincs, kapcsolataim már nem annyira fontosak, ha meg egyenesen én vagyok az, aki rendelkezik valamilyen téren felettük, akkor elfelejtem, hogy bizonyos helyzetekben én is adósa vagyok Uramnak, nekem is el kellene engednem adósaimnak legalább a felét annak, amivel tartoznak, legyen az tényleges anyagi kintlevőség, vagy sértés, amelyért bocsánatkérést várok. Tudjunk nagylelkűek lenni minden téren embertársainkkal, vegyük

észre, hogy mikor melyik Úrnak szolgálunk – önzően magunknak, vagy mások szolgálata által az Úrnak. Nem mindegy, hogy Istennek vagy a mammonnak, azaz csörtetve-törtetve, Jézus tanítására fittyet hányva, csak önös érdekeimet szem előtt tartva, hogy jól fekdjék, és megfeleljek mindig mindenhol minden olyan embernek, akitől remélek valamit. Legyünk nagylelkűek, és ne számolgassunk, ne nézzük a következményét annak, hogy mennyivel leszek szegényebb anyagilag, mert legalább annyit gazdagodom lelkemben az új barátságok által, amelyek nem érdekbarátságok, és ezáltal sokkal értékesebbek. Számoljunk, mert megéri..., ha már egyszer csak ezt tartjuk szem előtt a mai világban!

Szeptember 30. — Évközi 26. vasárnap — Lk 16,19–31 — Látóvá-hallóvá lenni

Ez a szakasz a magyar népmesék „egyszer volt, hol nem volt” jellegzetes kezdőmotívumával indul. Számomra az egész történet végig olyan mesészerű. A jó elnyeri méltó jutalmát, a rossz pedig kiérdemelt büntetését.

Látunk két embert, aki a két végletet képviseli. A földi gazdagságot és a szegénységet. Jó, ha ilyen egyértelműen meghatározható valakinek a létállapota itt a földön. Egyenesen és egyértelműen kikövetkeztethető túlvilági létük helye is. De a világban a két véglet között vannak még fokozatok. A koldusnál gazda-

gabbak, a dúsgazdagnál szegényebbek. Vajon ők hogyan hallgathatják Jézus történetét? Kicsit megkönnyebbülnél, hiszen itt a földön sem kell nyomorogniuk, és még annak is örülhetnek, hogy mivel nem oly dúsgazdagok, Ábrahám kebele is nyitva áll számukra.

Ez a példázat vajon csak a nagyon gazdagoknak szánt figyelmeztetés? Azt hiszem, túl szép és egyértelmű lenne ez így. Itt valami egész más érzék mondanivalónak. A történet végighallgatása után, a befejező sorok rejtik az igazi üzenetet. A legnagyobb

próféta, a Mennyei Atya közvetlen küldötte, Jézus önmagára gondolhatott, amikor azt mondta, „még ha a halottak közül támadna is fel valaki, annak sem fognak hinni!”

A halottak közül feltámadt Jézus is kevés tanúság nekünk ahhoz, hogy elhiggyük hitetleneknek az Atya üzenetét. Csak hallgatjuk, de nem halljuk meg, csak értjük, de nem értjük meg. Legnagyobb feladatunk talán ez az életben. Látóvá és hallóvá lenni. Akkor a már tanúságot tevők üzenete el tud jutni a szívünkbe és az életünkbe.